

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА“ 2021 – 2027 г.

ПЛАН ЗА КОЛЕКЦИЯТА ЗООПАРК „КЪОШКОВЕ“ ШУМЕН

Гр. Шумен, Юни 2025г.

----- www.eufunds.bg -----

Проект „Техническа помощ за инвестиции в Зоопарк Шумен“ е финансиран по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие на ЕС

1. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ В ЗООПАРК „КЪОШКОВЕ“ ШУМЕН

Колекцията на Зоопарк „Къошкове“ Шумен в момента е представена от 21 вида диви и домашни животни с обща численост от 112 екземпляра.

Дивите видове са 15, представени с 82 екземпляра. От тях 5 вида са бозайници представени от 20 екземпляра и 10 вида птици представени от 62 екземпляра.

Домашните животни са представени от 6 вида бозайници с общо 30 екземпляра.

Няма определени норми за отношението между диви и домашни животни в експозицията, но прави впечатление, че домашните животни са 27% от видовия състав на колекцията, и също толкова процента от общата численост на колекцията. Според нас, това трябва да се коригира с извеждането от колекцията на някои видове домашни животни и попълването и с диви, местни видове с консервационно значение.

Важно е да се каже, че разнообразието на видове в колекцията е зависимо от възможностите за придобиване и възможностите за настаняване. Трябва да се има предвид, че броят на екземплярите не е постоянен, а динамичен заради естествените процеси на получаване на поколение от животните, естествен отпад, размяна на екземпляри, разплодителен заем и др.

2. ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПЛАН ЗА КОЛЕКЦИЯТА

В Плана за колекцията са отбелязани видове с които зоопарк „Къошковете“ Шумен не разполага към настоящия момент, но те биха могли да бъдат осигурени, чрез закупуване, размяна и др., от други зоопаркове и организации. В плана за колекцията те са маркирани в зелен цвят.

За други видове, които към настоящия момент са част от експозицията, но се планира да бъдат изведени, са маркирани с червен цвят.

Водещо в разработения **План за колекцията на зоопарк „Къошкове“ Шумен** е не нейната големина, а предпоставката животните да са представени в естествена среда и при оптимални условия за настаняване и отглеждане, като се акцентира на видове, характерни за фауната на България.

В Плана за колекцията на зоопарк „Кьошкови“ Шумен се планира тя да бъде представена от **36 вида животни, от които 20 вида бозайници, 15 вида птици и 1 вид влечуго**. За да се изпълни това е необходимо да бъдат набавени чрез закупуване, размяна или размножителен заем от други зоопаркове, предоставяне от организации – 10 вида бозайници, 5 вида птици и 1 вид влечуго. С изключение на двата вида домашни животни – медночервената шуменска овца (*Ovis aries*) и черна шуменска кокошка (*Gallus gallus domesticus*), всички останали са типични представители на българската фауна, което е предпоставка за засилване ролята на зоопарка в „*ex-situ*“ мерките по опазване на видовете. Някои от тях са с природозащитен статус на критично застрашени или уязвими (в таблицата долу е определен природозащитният статус на всеки вид) и по този начин, освен мерки по опазване на видовете, с присъствието им ще се оформи „зона България“. Не бива да се подминава и факта, че макар и домашни видове – медночервената шуменска овца и черната шуменска кокошка са типични представители за региона.

Настояването на различни съвместими видове заедно в едно съоръжение може да помогне за максимално използване на пространството в зоопарк „Кьошкови“ Шумен. Така се постига увеличаване на капацитета за задържане, без да се променя пространството за задържане (<http://www.azaungulates.org/mixed-species>). Чрез оформяне на смесени композиции от различни видове **се елиминира разхода на пространства, спестяване на разхода за изграждане на съоръжения, повишаване ефикасността на обслужване и по-впечатляващо преживяване за гостите!**

3. ОСНОВНИ ЦЕЛИ, ПОСТИГАНИ С ПЛАНА ЗА КОЛЕКЦИЯТА

- ❖ Изпълняване на консервационни дейности с отглеждането на защитени местни видове
- ❖ Нова визия за зоопарк „Кьошкови“ Шумен с оформяне на „зона България“, като резултат от представянето на характерни за Българската фауна видове.
- ❖ Елиминиране разхода на пространства, спестяване на разходи за изграждане на съоръжения, повишаване ефикасността на обслужване

и по-впечатляващо преживяване за гостите с предлагането на смесени експозиции.

4. ВЪЗМОЖНИ СМЕСЕНИ ЕКСПОЗИЦИИ

- ❖ Смесена експозиция от муфлон (*Ovis musimon*), дива коза (*Rupicapra rupicapra*) и див заек (*Lepus europaeus*)
- ❖ Смесена експозиция от медночервена шуменска овца (*Ovis aries*) и черна шуменска кокошка (*Gallus gallus domesticus*)
- ❖ Смесена експозиция от червеногуша гъска (*Branta ruficollis*) и ням лебед (*Cygnus olor*)
- ❖ Смесена експозиция от диамантен фазан (*Chrysolophus amherstiae*), калифорнийски пъдпъдък (*Callipepla californica*) и масков вирджински пъдпъдък (*Colinus virginianus*)
- ❖ Смесена експозиция от обикновен паун, (*Pavo cristatus*), тракийски кеклик (*Alectoris chucar*), яребица (*Perdix perdix*), колхидски фазан (*Phasianus colchicus*), златен фазан (*Chrysolophus pictus*), папагал монах (*Myiopsitta monachus*)
- ❖ Смесена експозиция от сърна (*Capreolus capreolus*) и шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)
- ❖ Смесена експозиция от белоглав лешояд (*Gyps fulvis*) и гарван гробар (*Corvus corax*)

5. ПЛАН ЗА КОЛЕКЦИЯТА – ЗООПАРК „КЪОШКОВЕ“ ШУМЕН

Изготвеният **План за колекцията на зоопарк „Къошкове“ Шумен** е приложен във формат EXCEL, в съответствие с формата, определен от Дирекция НСЗП на МОСВ (<https://www.moew.government.bg/bg/priroda/biologichno-raznoobrazie/jivotni-izvun-estestvenata-im-sreda/zoologicheski-gradini/>).

6. Използвана литература

- Големански, В. и др. (ред.), 2015, Червена книга на Република България. Том 2. Животни. БАН & МОСВ, София
- Закон за биологичното разнообразие // Lex.bg.
- Изпълнителна Агенция по Селекция и Репродукция в Животновъдството (ИАСРЖ), 2011, Породи селскостопански животни в Република България, под общата редакция на доц. д-р Васил Николов, София, <https://www.iasrj.eu/images/2019/katalog/katalog3-ilovepdf-compressed.pdf>
- МОСВ, Инвазивни чужди видове, които засягат Европейския Съюз, <https://www.moew.government.bg/bg/priroda/biologichno-raznoobrazie/nemestni-i-invazivni-chujdi-vidove/invazivni-chujdi-vidove/>
- Опитомяване, <https://bg.wikipedia.org/wiki>
- Фауна, <https://fauna.bg-чинчила-описание-видове>
- FermaBg, <https://fermabg.weebly.com/1044108610841072109610771085-11031082.html>
- IUCN Red List of Threatened Species, *Vulpes vulpes* (Linnaeus, 1758), International Union for Conservation of Nature, <https://www.iucnredlist.org/>
- Mixed Species Resources, <http://www.azaungulates.org/mixed-species>